

မြန်မာနိုင်ငံ။ အကျဉ်းချုပ်ဖမ်းဆီးထားသော ရခိုင်(အာရကန်) ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်နှစ်ယောက်ကို လွှတ်ပေးရန်။

အင်တာနက်ပိတ်သိမ်းမှု ရုပ်သိမ်းပေးပါ။ လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်ကို ကာကွယ်ပါ။

(ဇူလိုင် ၃၀ရက်၊ ၂၀၂၀ခုနှစ် ရန်ကုန်) - ရခိုင်ပြည်နယ်နှင့် ချင်းပြည်နယ်တို့တွင် အင်တာနက် ကန့်သတ်မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ဆန္ဒပြကြသော ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ရခိုင်ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ၏ ခေါင်းဆောင်နှစ်ဦးဖြစ်သူ ကိုမြတ်ဟိန်းထွန်းနှင့် ကိုကျော်လင်းတို့ကို မြန်မာအာဏာပိုင်များက အကျဉ်းချုပ်ဖမ်းဆီးထားခြင်းမှ အမြန်ဆုံးလွှတ်ပေးသင့်သည် ဟု ဖော်တီဖိုင်းရိုက်မှဆိုသည်။ ဇူလိုင်လ ၂၃ ရက်နေ့တွင် ဆန္ဒပြမှုကို ကြိုတင်အသိမပေးခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကမာရွတ်မြို့နယ်တရားရုံးမှ ၎င်းတို့နှစ်ဦးကို ထောင်ဒဏ်တစ်လစီကျခံစေခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

“မြန်မာနိုင်ငံမှာ လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်ကို ဖိနှိပ်ထိန်းချုပ်ထားခြင်းတွေ ရပ်ကို ရပ်ရပါ မယ်။ ဝေဖန်သူတွေနဲ့ လူ့အခွင့်အရေးကာကွယ်သူတွေကို အစိုးရက ထောင်သွင်းအကျဉ်းချုပ်မှုတွေ ပြုလုပ်တာဟာဖိနှိပ်မှု၊ အလွဲသုံးစားပြုမှုပုံစံများစွာတွေထဲမှာမှ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအနေနဲ့ ပါဝင်နေတဲ့ ပုံစံတစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။” ဟု ဖော်တီဖိုင်းရိုက်၏ အမှုဆောင်အရာရှိချုပ် မက်သရူးစမစ်မှ ဆိုသည်။ ကိုမြတ်ဟိန်းထွန်း၊ ၂၃ နှစ် နှင့် ကိုကျော်လင်း၊ ၂၂ နှစ်တို့သည် ယခုလက်ရှိ အင်းစိန်အကျဉ်းထောင်တွင် ထောင်ကျခံနေရခြင်းဖြစ်သည်။

ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၃ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ရခိုင်ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ၊ ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများသမဂ္ဂအဖွဲ့ချုပ်နှင့် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ဘောဂဗေဒကျောင်းသားများသမဂ္ဂတို့မှ ရန်ကုန်၊ လှည်းတမ်းလမ်းဆုံနေရာတွင် ဆန္ဒပြပွဲတစ်ခုပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ရခိုင်နှင့် ချင်းပြည်နယ် တစ်ချို့တွင် အင်တာနက်ပိတ်ဆို့မှုများ ချက်ချင်းရုပ်သိမ်းပေးရေးနှင့် ဘူးသီးတောင်ရှိ မူလတန်း ကျောင်းတစ်ခုကို ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၃ ရက်နေ့ကအမြောက်ဖြင့်ပစ်ခတ်ပြီး ကျောင်းသား ၂၁ယောက် ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရရှိစေခြင်း လုပ်ရပ်အတွက် တာဝန်ရှိသူအား ဖမ်းဆီးပေးရေးနှင့် နိုင်ငံတကာ သတင်းမီဒီယာများအား ရခိုင်ပြည်နယ်၏ ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားရာနေရာဒေသများကို ဝင်ရောက်ခွင့် ပေးရေး အချက်များကို ဆန္ဒပြသူများကတောင်းဆိုခဲ့ကြသည်။

ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၃ ရက်နေ့တွင် ကမာရွတ်မြို့နယ်ရဲအရာရှိချုပ် ဦးသိန်းဟန်မှ ကိုမြတ်ဟိန်းထွန်းနှင့် ကိုကျော်လင်းတို့အပါအဝင် ကျောင်းသား ၉ ဦးကိုတရားစွဲဆိုမှုများပြုလုပ်ခဲ့သည်။ အခြားကျောင်းသား ၇ ယောက်မှာ မနှင်းနု (၂၁နှစ်)၊ မအေးမြတ်မွန်ကျော် (၂၀နှစ်)၊ ကိုနောင်ထက်အောင် (၂၃နှစ်)၊ ကိုအောင်ပြည့်စုံဖြိုး (၂၀နှစ်)၊ ကိုဇော်ထက်နိုင် (၂၂နှစ်)၊ ကိုသုတစိုး (၂၁နှစ်) နှင့် ကိုသက်တင်အောင် (၂၃နှစ်) တို့ဖြစ်ကြသည်။ အဆိုပါ ဆန္ဒပြကျောင်းသား ၇ ဦးကို

ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခွင့်နှင့်စီတန်းလှည့်လည်ခွင့် (ငြိမ်းစုစည်း) ဥပဒေ အပိုင်း ၄ ပါ ဆန္ဒပြပွဲမပြုလုပ်မီ အစိုးရကိုကြိုတင်အကြောင်းကြားရန် အချက်ချိုးဖောက်မှုဖြင့် အာဏာပိုင်များမှ တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ဆန္ဒပြကျောင်းသား ၇ ဦးကို ကမာရွတ်မြို့နယ်တရားရုံးမှ ထောင်ဒဏ်နှင့် အလုပ်ကြမ်းပြစ်ဒဏ်တစ်လကို ချမှတ်ခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရအနေနှင့် ယခုဖမ်းဆီးအကျဉ်းချထားသည့် ကျောင်းသားကိုးဦး၊ လက်ရှိ အကျဉ်းကျခံနေရသည့် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသမားများနှင့် ယခင်ကအကျဉ်းချခဲ့ရသည့် နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသမားများကို ငွေကြေးအားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အခြားနည်းလမ်းဖြင့်ဖြစ်စေ ပြန်လည်ကုစား ထောက်ပံ့သင့်သည်။

ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခွင့်နှင့် စီတန်းလှည့်လည်ခွင့်ဥပဒေအရ လူစုလူဝေးပြုလုပ်ခြင်းကို ကြိုတင် အကြောင်းမကြားခြင်းမရှိပါက ထောင်ဒဏ် ၃ လအထိ (သို့မဟုတ်) မြန်မာကျပ် ၃၀၀၀၀ (၁၉.၅၀ ဒေါ်လာ) အထိ ပြစ်ဒဏ်ပေးခွင့်ရှိသည်။

ကိုမြတ်ဟိန်းထွန်းသည် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ရခိုင်ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ၏ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးဖြစ်ပြီး၊ ကိုကျော်လင်းသည် သမဂ္ဂ၏ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ ကိုယ်စားလှယ်ဟောင်း တစ်ဦး ဖြစ်သည်။

အသံ(လူ့အခွင့်အရေးလှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့)၏ ပူးတွဲတည်ထောင်သူ၊ လက်ရှိအမှုဆောင်အရာရှိနှင့် ကဗျာဆရာတစ်ဦးဖြစ်သူ မောင်ဆောင်းခသည်လည်း ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် အင်တာနက်ဖြတ် တောက်ထားခြင်းကို ဆန္ဒပြခြင်းနှင့်ပတ်သတ်၍ တရားစွဲဆိုမှုများကိုရင်ဆိုင်နေရသည်။ ကျောက်တံတားမြို့နယ် တရားရုံးတွင် ဩဂုတ်လ ၆ ရက်နေ့တွင် တရားကြားနာမှုရုံးချိန်းများကို ဆက်လက်ပြုလုပ်သွားမည်ဖြစ်သည်။

“အစိုးရက လူ့အခွင့်အရေးကာကွယ်သူတွေနဲ့ လူ့အခွင့်အရေးတက်ကြွလှုပ်ရှားသူတွေကို ရခိုင် ပြည်နယ်ကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ရန်ကုန်မှာ ဆန္ဒပြခဲ့ရင် ထောင်ချအရေးယူဖို့ ခြိမ်းခြောက် နေတာဟာ လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့် လူ့အခွင့်အရေးကို ချိုးဖောက်နေတာပဲ ဖြစ်တယ်” ဟု မောင်ဆောင်းခမှ ပြောသည်။

ထပ်မံ၍ ဇွန်လ ၂၁ ရက်နေ့၊ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ကျောက်ဖြူမြို့နယ်တွင် ရခိုင်အမျိုးသားပါတီ လူငယ်ရေးရာကော်မတီနှင့် ကော်ရယ်ချိုင်း နယူးဂျန်နရေးရှင်း လူငယ်အဖွဲ့တွင်ပါဝင်သည့် လူ့အခွင့်အရေးကာကွယ်သူ ရခိုင် (အာရကန်) တိုင်းရင်းသား ကိုမင်းဇအောင် (၃၂နှစ်) နှင့် ကိုနေစိုးခိုင် (၃၁နှစ်) တို့အား “အင်တာနက်ပိတ်ဆို့မှုရပ်” စာသားပါသည့် တီရှပ်ကိုဝတ်ဆင် ထားသော

ဓာတ်ပုံများကို အင်တာနက်ပေါ်တွင်တင်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ရဲအရာရှိတစ်ဦးမှ တရားစွဲဆိုမှုများ ပြုလုပ်ထားသည်။ အဆိုပါတရားစွဲဆိုမှုနှင့်ပတ်သက်၍တရားရုံးချိန်းများကို ဇူလိုင်လ ၁၃ ရက်နေ့၊ ကျောက်ဖြူမြို့နယ် တရားရုံးတွင်စတင်ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး၊ စက်တင်ဘာလကုန်အထိ ရုံးချိန်းများ ဆက်လက်ပြုလုပ်သွားမည်ဟု ခန့်မှန်းရသည်။

အင်တာနက်ကို ယာယီကန့်သတ်ထားခြင်းသာဖြစ်ပြီး ထိုသို့ကန့်သတ်ထားခြင်းမှာ အဝေးထိန်း မြေမြှုပ်မိုင်းများကို အာရကန်စစ်တပ် (အေအေ)မှ ဖောက်ခွဲခြင်းကို ကြိုတင် ကာကွယ်သည့် အနေနှင့်ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု မြန်မာအစိုးရမှဆိုသည်။ အင်တာနက် ကန့်သတ်ခံ နေရာဒေသများတွင် အရပ်သား တစ်သန်းခန့်နေထိုင်လျက်ရှိပြီး၊ အင်တာနက်ဖြတ်တောက်မှုသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင်အရှည်ကြာဆုံးသောအင်တာနက်ဖြတ်တောက်မှုဖြစ်သည်။

ဇန်နဝါရီလ ၂၃ ရက်နေ့တွင် သဟေ့(ဂ်)မြို့ရှိ နိုင်ငံတကာတရားရုံး (အိုင်စီဂျေ)မှ လူမျိုးတုန်း သတ်ဖြတ်မှုဆိုင်ရာသက်သေများကို ထိန်းသိမ်းထားရှိပေးရေးနှင့် ရိုဟင်ဂျာလူမျိုးတို့၏ အခွင့်အရေးများကို ကာကွယ်ပေးနိုင်ရန် ကြားဖြတ်အစီအမံများချထားရေးတို့ကို လူမျိုးတုံး သတ်ဖြတ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်လျက်ရှိသော တရားစွဲဆိုထားထားမှုနှင့် ဆက်စပ်ကာ အမိန့်ချမှတ်ထားပြီးဖြစ်သည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် မွတ်စလင်လူမျိုးများကို မြန်မာစစ်တပ်မှသတ်ဖြတ်ပြီး မြေမြှုပ်ထားခဲ့သည့် အစုလိုက်၊ အပြိုလိုက်မြေမြှုပ်သင်္ချိုင်းများရှိသည့်သက်သေကိုဖော်ပြမည်ဟု အေအေမှ အွန်လိုင်း သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တစ်ခုတွင် ဖေဖော်ဝါရီလ ၃ ရက်နေ့ကဖော်ပြခဲ့သည်။

“ရခိုင်ပြည်နယ်နဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ မြန်မာကဖုံးကွယ်ထားတာတွေရှိတယ်ဆိုတာ အထင်အရှားပါပဲ။ ဒီလိုဖမ်းဆီးမှု၊ ချုပ်နှောင်ထားမှုတွေဟာ အင်တာနက်ဖြတ်တောက်ခံရတဲ့ကိစ္စလိုပဲ တရားမျှတမှု မရှိပါဘူး”ဟု မက်သရူးစမစ်က ပြောသည်။

ပိုမိုသိနိုင်ရန် အောက်ပါသူတို့ထံဆက်သွယ်နိုင်ပါသည်။

နစ်ကီဒိုင်းမွန်း၊ မြန်မာနိုင်ငံလူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူ (ဖော်တီဖိုင်းရိုက်)

+95 0 99 7568 3114 (မြန်မာ) (မြန်မာဘာသာ၊ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ)

အီးမေး။ Nickey.Diamond@FortifyRights.org

တွစ်တာ။ @NickeyMdy, @FortifyRights

မက်သရူးစမစ်၊ အမှုဆောင်အရာရှိချုပ်၊ ဖော်တီဖိုင်းရိုက်

+66 85 028 0044 (ယိုးဒယား WhatsApp)

+1 202 503 8032 ယူအက်(စ)

အီးမေး: Matthew.Smith@FortifyRights.org

တွစ်တာ: @MatthewFSmith, @FortifyRights